

Drenthe

Ook morgen Drenthe

Verkiezingsprogramma 2019 – 2023

Voorwoord	3
1 Inleiding.....	4
2 Burger en Bestuur.....	5
3 Klimaat en Milieu.....	6
4 Economie.....	7
5 Toerisme.....	9
6 Landbouw	10
7 Natuur en Ruimte	11
8 Verkeer en Vervoer	11
9 Cultuur.....	12
10 Sport.....	13
11 Drenthe in Europa	13
12 Financiën	14

Voorwoord

Het CDA werkt vanuit de uitgangspunten: Rentmeesterschap, Gerechtigheid, Solidariteit en Gespreide verantwoordelijkheid. Uitgangspunten die de basis vormen van de wijze waarop wij vinden dat er afspraken moeten worden gemaakt in onze woon- en leefomgeving.

Om te voorkomen dat deze uitgangspunten holle begrippen worden, moeten deze punten uitgewerkt worden in concrete voornemens en acties die passen bij de tijd waarin we nu leven. Maar die ook een antwoord moeten geven op de vragen van de toekomst.

Ook in Drenthe zie ik de grote uitdagingen op het gebied van onder andere klimaat, werkgelegenheid en het zoeken naar de juiste balans tussen landbouw, natuur en milieu. Maar ik zie ook kansen op het gebied van bijvoorbeeld toerisme en cultuur. Vanuit onze uitgangspunten geeft het CDA in dit programma invulling aan die kansen en uitdagingen. Soms al heel concreet en soms als richting om daar het gesprek over te voeren.

Want het gesprek voeren over de richting en de acties vinden wij als CDA belangrijk. Als CDA willen we in gesprek komen en blijven met de inwoners, bedrijven en organisaties in Drenthe. Alleen dan kunnen we op een goede manier invulling geven aan de dingen die nodig zijn voor Drenthe. Alleen dan zien we met vertrouwen de toekomst tegemoet en blijft Drenthe een provincie waar het goed wonen, leven en werken is.

Robert Kleine

Voorzitter CDA Drenthe

1 Inleiding

Drenthe is een provincie met een duurzame, aangename en aantrekkelijke omgeving om te wonen, te werken en te leven. Die leefomgeving is van en voor alle inwoners. Beleidsbesluiten worden daarom in overleg met betrokkenen voorbereid. Belangengroepen bepleiten niet alleen hun rechten maar hebben ook hun verantwoordelijkheid voor het geheel. Het provinciale bestuur heeft een eigen verantwoordelijkheid en waakt voor onevenwichtigheden in die belangenafweging.

In dit verkiezingsprogramma beschrijven wij de uitdagingen waarvoor we staan en de oplossingsrichtingen die het CDA voorstaat. Concrete maatregelen worden, wat het CDA betreft, uitgewerkt door het College van Gedeputeerde Staten (GS) in voorstellen aan Provinciale Staten (PS). Dit bestuurlijke samenspel is gebaseerd op onderling vertrouwen tussen GS en PS en tussen bestuurders, inwoners en organisaties in Drenthe. Aan dit programma liggen de uitgangspunten van het CDA ten grondslag, namelijk publieke gerechtigheid, solidariteit, gespreide verantwoordelijkheid en rentmeesterschap.

De belangrijkste opgaven voor de Drentse samenleving en daarmee voor ons provinciaal bestuur zijn klimaat, duurzaamheid, bereikbaarheid, voldoende werkgelegenheid en anticiperen op krimp. Het veranderende klimaat maakt energietransitie noodzakelijk. De bereikbaarheid van voorzieningen in gebieden waar de omvang van de bevolking afneemt, dan wel waar schaalvergroting tot concentratie leidt, is van wezenlijk belang voor de leefbaarheid. Voldoende werkgelegenheid is noodzakelijk om onze inwoners en vooral ook jongeren een welvarende toekomst te kunnen bieden. De veranderende samenstelling van de bevolking door vergrijzing en ontgroening leidt tot krimp van de bevolking. Het CDA is zich bewust dat deze realiteit alle aspecten van het beleid raakt. Maar in de Drentse Noaberschap toont zich de onderlinge solidariteit in onze provincie. Het CDA steunt creatieve voorstellen uit de Noaberschap om zo de nadelen van deze krimp op te vangen. Hieronder vallen volgens het CDA ook het ondersteunen van inwonersinitiatieven voor natuurbeheer en het onderhouden van de eigen leefomgeving.

Inwoners zijn meer afhankelijk van beslissingen die, soms ver buiten Drenthe, genomen worden. Daarom organiseren inwoners zich anders en de daarop inspelende overheid moet mee veranderen. In dat voortdurende veranderingsproces wil het CDA een stimulerende en proactieve rol spelen. Het CDA wil werken aan oplossingen die breed gedragen worden. De politiek stelt doelen maar oplossingen kunnen niet worden gedicteerd. Die moeten komen vanuit de Drentse samenleving, inwoners, bedrijven en instellingen. Het CDA wil in die processen een verbindende en stimulerende rol vervullen door het bij elkaar brengen van betrokkenen en hun ideeën. Uiteraard is regelgeving noodzakelijk. Maar vaak zijn regels het antwoord op problemen uit het verleden of geven ze uitdrukking aan het overwicht van de overheid ten opzichte van haar inwoners, bedrijven en instellingen. Regelgeving dient stimulerend te zijn, op de toekomst gericht en niet onnodig beperkend!

In de samenleving met nieuwe en oude uitdagingen gaan inwoners en overheid respectvol met elkaar om. Omdat het CDA zich vertegenwoordiger voelt van alle inwoners en er besluiten worden genomen die alle Drenten aangaan, wil zij voor deze uitdagingen bestuurlijke verantwoordelijkheid nemen.

2 Burger en Bestuur

De provincie is verantwoordelijk voor de haar toebedeelde taken. Daarnaast zijn er domeinen, waarop de verantwoordelijkheden bij anderen, vooral gemeenten, liggen. De provincie staat niet alleen dicht bij de rijksoverheid, maar provinciaal ook bij grootschalig georganiseerde maatschappelijke organisaties. Hierdoor kan zij verbindend en ondersteunend zijn ten behoeve van de gemeenten. Dit zal zich vooral voordoen waar gevolgen van schaalvergroting en concentratie en of de verandering van de omvang van de bevolking de beschikbaarheid van voorzieningen aantast.

De sociale leefbaarheid in Drentse dorpen en steden is in de eerste plaats de verantwoordelijkheid van de twaalf Drentse gemeenten. Maar in het kader van de samenwerkingsgedachte 12 + 1 heeft ook de provincie met deze leefbaarheid te maken. Afgelopen jaren heeft de provincie kleine kernen/dorpen ondersteund door aan te sluiten bij gemeentelijk beleid gericht op het steunen van initiatieven vanuit de samenleving. Zo ondersteunt de provincie samen met de gemeenten het netwerk van actieve dorps- en bewonersorganisaties dat zich inzet voor de duurzaamheid, vitaliteit en sociale cohesie. Het gaat om een vitaal platteland, waar de dorpsorganisaties de kracht van de bewoners en hun belangen zichtbaar maken en verantwoordelijkheid nemen voor het realiseren en zo mogelijk op niveau houden van voorzieningen. Het zijn vaak vrijwilligers die zich inzetten voor de leefbaarheid van hun dorpen en hun woonomgeving. Het CDA wil dat de provincie, samen met gemeenten, zorgt voor een professionele ondersteuning van die vrijwilligers om daarmee de aanwezige sociaal-culturele infrastructuur in stand te houden. Ook moeten incidentele uitzonderlijke initiatieven ondersteund kunnen worden.

De provincie speelt een aanvullende rol bij bovengemeentelijke vraagstukken en als zij een toegevoegde waarde kan leveren ten gunste van kwetsbare inwoners. Het gaat bijvoorbeeld om de beleidsterreinen zorg, sport en bewegen, onderwijs, arbeidsmarkt, kwaliteit leefomgeving, bereikbaarheid en cultuur. De discussie over concentratie van ziekenhuiszorg en de gevolgen daarvan voor de bereikbaarheid van zorg voor de inwoners, maakt actieve betrokkenheid van de provincie noodzakelijk. In Drenthe moeten voor iedereen de meest voorkomende behandelingen gemakkelijk bereikbaar zijn. Voor minder voorkomende en gecompliceerde behandelingen in meer gespecialiseerde ziekenhuizen, is een grotere afstand onvermijdelijk. In een krimpende samenleving kunnen ook de huisartsenzorg en ouderenzorg onder druk komen te staan. Het CDA ziet hier voor de provincie een stimulerende en coördinerende rol. We willen immers een vitaal platteland.

3 Klimaat en Milieu

Verbeter de wereld, begin bij jezelf. Dat geldt ook voor de klimaatverandering die groter is dan wijzelf zijn. Daarom dienen wij nu te doen wat in ons vermogen ligt om de schepping, die wij lenen, aan onze kinderen door te geven. Het bevorderen van energiebesparing en overgaan op andere, groenere energiebronnen alsmede het inspelen op nieuwe technologieën vragen inzet van de provincie. De vele maatregelen en instrumenten dragen bij aan het risico van wildgroei en aanslagen op de ruimtelijke kwaliteit van onze leefomgeving. Afstemming in kwantiteit en kwaliteit is daarom noodzakelijk. Inwoners en bedrijven moeten kunnen rekenen op duurzame en betrouwbare maatregelen.

De energietransitie heeft invloed op praktisch alle beleidsterreinen. Zij biedt mogelijkheden en vraagt ook inspanningen van inwoners, bedrijven en instellingen. Daarbij gaat het om de toekomstige veiligstelling van de energievoorziening voor iedereen. De transitie zal hoge kosten met zich mee brengen. Het CDA wil dat de opbrengsten ook weer in de transitie geïnvesteerd worden. Om te voorkomen dat de overheid en de burgers de lasten betalen en alleen de investeerders winst maken, moet er sprake zijn van een zorgvuldige invulling van de privaat publieke samenwerking. Het succes van deze opgave is afhankelijk van de medewerking van iedereen. We moeten leren van projecten en ervaringen uit het verleden. Draagvlak, gebaseerd op eigen initiatieven van burgers en op een eerlijke verdeling van lusten en lasten, is essentieel.

Energietransitie vraagt om een brede aanpak. Het CDA wil daarom komen tot een provinciaal Deltaplan Energietransitie. Dat betekent overleg en samenwerking tussen inwoners, gemeenten, waterschappen, bedrijfsleven, agrarische sector, belangenorganisaties en woningeigenaren in Drenthe. Het doel van dit overleg is gezamenlijk te komen tot een energietransitie die niet alleen goed is voor het klimaat en milieu, maar door de juiste afstemming en inzet ook beter is voor Drenthe. Dit Deltaplan omvat de taakstelling, de maatregelen die betrokkenen individueel en collectief kunnen nemen zowel op het gebied van besparing als transitie, en de ruimtelijke aspecten. Aangezien de technologie voortschrijdt en de effectiviteit van maatregelen door de tijd heen kan veranderen moet het plan een dynamisch karakter hebben.

Het CDA committeert zich aan het akkoord, Parijs 2015. Het provinciaal bestuur zal bij ieder voorstel aangeven of het bijdraagt aan de in het Parijse akkoord afgesproken doelstellingen. En zo niet wat er aan compensatie wordt gedaan, zoals het planten van bomen en in stand houden van grasland. Ook CO₂ neutraal aanbesteden van het openbaar vervoer door het OV-bureau Groningen Drenthe is in dit pakket passend.

Het CDA wil de aarde goed doorgeven aan volgende generaties. De aardbevingen in de provincie Groningen en in Drenthe en het 'Akkoord van Parijs' maken duidelijk dat er haast geboden is. Het CDA wil daarom vol inzetten op het gebruik van groene energie. Het CDA wil dat de provincie zich inzet voor het lokaal opwekken van groengas om zo in het eigen gasverbruik te kunnen voorzien.

Het opwekken van biogas en het produceren en gebruiken van waterstof bieden in Drenthe nog geweldige mogelijkheden.

Bij de aanvraag van een vergunning wordt actief meegedacht over de mogelijkheden om energie te besparen en worden provinciale instrumenten ingezet om CO2 uitstoot te verminderen.

Het Rijk heeft besloten de gasproductie in de toekomst te stoppen. Maar een onrustige bodem zal nog lange tijd schade veroorzaken aan het vastgoed. Het CDA wil dat de provincie zich bij de betreffende ministeries inzet voor een correcte afhandeling van de schade die veroorzaakt is door de gasproductie.

De provincie Drenthe, de gemeenten en het bedrijfsleven werken nauw samen om te komen tot een dekkend netwerk van oplaadstations voor elektrische auto's.

Het college blijft zich vol inzetten voor het verwijderen van asbestdaken. En zal proberen die verwijdering te combineren met het aanleggen van zonnepanelen.

4 Economie

Werkgelegenheid vormt de bron van welvaart. Werk geeft mensen invulling van hun leven en een zinvol bestaan. De Drentse economie dient permanent een niveau van welvaart en inkomen te genereren dat minstens gelijk is aan het landelijk gemiddelde. Een gezonde economie vormt ook mede de basis voor de instandhouding en ontwikkeling van sociaal culturele voorzieningen. De voorwaarde van duurzaamheid leidt ook tot toepassing van nieuwe technologieën die bijdragen aan energiebesparing en het tegengaan van klimaatverandering. Een duurzame economische structuur vraagt vernieuwing van en groeimogelijkheden voor bedrijven. De provincie heeft een medebepalende functie voor de kwaliteit van het ondernemersklimaat.

Naast de algemene opgave de Drentse economie te stimuleren wil het CDA bijzondere aandacht voor een circulaire economie op basis van het CDA-uitgangspunt rentmeesterschap. Afval bestaat niet maar is grondstof die hergebruikt kan en moet worden. Ondernemers die circulair aan de slag willen, kunnen rekenen op ondersteuning van de provincie. Daarbij kan het zowel gaan om aangepaste regelgeving als om de toepassing van financiële instrumenten.

Samen met ondernemers werkt de provincie aan de verbetering van de economische structuur, de economische uitstraling en bevordert de samenwerking tussen bedrijven. Regels zijn ondersteunend en stimulerend. De provinciale overheid heeft, als het gaat om de economie, een bemiddelende rol. Die zich, wat het CDA betreft, kenmerkt door het optimaliseren van het ondernemersklimaat. Een breed begrip dat veel beleidsterreinen omvat. Voor bestaande en nieuwe bedrijven dienen goed opgeleide medewerkers beschikbaar te zijn. Daarnaast zijn de leefbaarheid en de aanwezigheid van sociaal-culturele voorzieningen van belang. Vanuit haar verbindende rol werkt de provincie in overleg met werkgevers, werknemers en onderwijs aan een arbeidsmarkt die zodanig is ingericht dat iedereen werk kan vinden. Ongeveer driekwart van de Drentse MKB-bedrijven zijn familie- en gezinsbedrijven. Deze bedrijven zorgen voor werkgelegenheid en zijn gericht op continuïteit, maatschappelijk ondernemen en samenwerking. Het CDA wil optimale ondersteuning van deze bedrijven onder meer door het bevorderen van het onderling delen van kennis en ervaring.

Bij een goed ondernemersklimaat hoort een goede digitale bereikbaarheid. Zeker voor Drenthe is die van levensbelang. De economie en de samenleving zijn tegenwoordig volledig afhankelijk van ICT. Voor snelle verbindingen is breedband- internet een voorwaarde. Door particulier initiatief en de inzet van vrijwilligers is de aanleg van snelle verbindingen (glasvezel) voortvarend van start gegaan. De afgelopen periode zijn op dit terrein forse stappen gezet. Het CDA wil dat de provincie zich blijft inzetten om de vaart in het project te houden zodat heel Drenthe op korte termijn van breedband-internet is voorzien.

Onderwijs is van belang voor de persoonlijke ontplooiing van mensen en voor hun kansen op volledige participatie in de samenleving. Daarnaast zijn goed opgeleide mensen een voorwaarde voor het goed functioneren van bedrijven en instellingen. Dit geldt temeer als we de personeelsbehoefte als gevolg van vergrijzing en klimaatverandering daarbij betrekken. Tegen die achtergrond ziet het CDA een belangrijke rol voor de provincie als tussenschakel om het overleg tussen de genoemde sectoren en het onderwijs op gang te brengen en te houden. De provincie ondersteunt dan ook het lopende experiment gericht op de distributie in de stad Groningen. Zij bekijkt of hier ook kansen voor Assen liggen.

Bij een goed ondernemersklimaat behoort volgens het CDA ook de aanwezigheid van een ondersteuningsinfrastructuur van regelingen en programma's, zoals die van het SNN en de NOM, alsook de verwijzing van ondernemers daarheen. Voor het CDA zijn deze regionaal en provinciaal werkende organisaties ter ondersteuning van de economie en het bedrijfsleven geen autonome instellingen. Zij werken binnen de bestuurlijk afgesproken doelstellingen en prestatieafspraken. Daarbij behoren inzichtelijke rapportages, die nodig zijn voor evaluatie en vernieuwing.

Ter ondersteuning van de economische uitstraling wordt een ambassadeurskring Drenthe opgezet. De leden van die kring zijn in staat door het aanspreken van hun netwerk bij te dragen aan de promotie en versterking van het ondernemersklimaat. Het provinciebestuur neemt hierin het initiatief samen met de instellingen die verantwoordelijk zijn voor de promotie van Drenthe.

De provinciegrensoverschrijdende samenwerking "Regio Groningen Assen" en de ontwikkelingen in Zuid Oost Drenthe en de as Meppel - Zwolle worden door de provincie gesteund.

Door de krimp, vergrijzing en aankopen via internet vermindert de besteding in de kernen. Vitale dorpskernen en binnensteden zijn van vitaal belang, daar worden welvaart en welzijn gecreëerd door economische activiteiten. Het CDA gaat ervan uit dat de gemeenten, die eerstverantwoordelijk zijn, samen met hun inwoners en bedrijven hierop inzetten. Aangezien hier de totale kracht van de economische structuur van de provincie in het geding is ondersteunt de provincie die aanpak.

Deze nieuwe economie stelt ook eisen aan de distributie van goederen. Bij Groningen Airport Eelde is veel ruimte beschikbaar. Hier kan de relatie met de logistieke sector worden versterkt en een bedreiging worden omgebogen tot een kans! Het CDA vindt Groningen Airport Eelde (GAE) overigens van groot belang voor de Noordelijke economie en is dan ook voorstander van voortzetting van het provinciale aandeelhouderschap.

5 Toerisme

Voor de welvaart is toerisme een belangrijke sector in onze provincie. Zij is gebaat bij groei van het aantal overnachtingen en toeristen. Ruimte en natuur zijn daarbij belangrijke pijlers. Drenthe een toeristische provincie voor alle generaties, dat is het uitgangspunt van het CDA. Goede voorzieningen in dag- en verblijfsaccommodaties zijn onontbeerlijk. Die laatste worden door particulier ondernemerschap ingevuld. Voorts draagt de organisatie van grote evenementen daaraan bij. Het CDA verwacht van de provinciale overheid een stimulerende en ondersteunende rol voor dat ondernemerschap.

Het CDA wil een stevige voorzetting van het project vitale vakantieparken. De inzet is goede bedrijven nog beter maken. Er is voldoende kwantiteit maar de kwaliteit dient beter op de veranderende vraag aan te sluiten. De combinatie van permanent wonen en verhuur voor toerisme op vakantieparken doet afbreuk aan eenduidigheid, uitstraling en daarmee aan de kwaliteit. Met betrekking tot sommige bedrijven zullen er dus keuzes gemaakt moeten worden, wonen of recreëren. Van essentieel belang daarbij is overleg met belanghebbenden en de betreffende gemeenten en de omwonenden.

De nationale parken met de overweldigende natuur, authentieke dorpen en rust, vormen een belangrijke pijler voor Toeristisch Drenthe. De provincie ondersteunt samen met andere betrokkenen de ontwikkeling van deze parken. Benutten, beleven en beschermen zijn hier de sleutelwoorden.

Het CDA wil in Drenthe een integrale aanpak van het fietstoerisme die fietsen, natuur, ruimtelijke ordening, infrastructuur, evenementen en marketing met elkaar verbindt. Het CDA wil het fietspadennetwerk bij de tijd houden. Ze dienen ook geschikt te zijn voor het toenemend e-bike gebruik, inclusief voldoende oplaadpunten. Het CDA wil samen met de gemeenten het Fietspadenfonds bij het Recreatieschap voortzetten. Hiermee is het lange termijn onderhoud van de aderen van de Drentse toeristische sector verzekerd.

Het CDA wil de ontwikkeling van Leisure Valley. Een kennisnetwerkorganisatie waarin Ondernemers, Overheden en Onderwijs (de drie O's), samenwerken. Daardoor kan alle toeristische kennis in Drenthe op één plek gebundeld worden. Een bloeiende toeristische sector geeft economische impulsen in een dunbevolkt Drenthe en draagt zo bij aan het in standhouden van de lokale voorzieningen. Daarnaast kan de verkoop van lokale producten de toeristische aantrekkelijkheid ondersteunen. Met als bijkomend voordeel minder transportkosten en minder CO2 uitstoot.

Grote evenementen bieden kansen. De motormuziektheaterproductie over de bekendste Nederlandse motorrijder Jack Middelburg of een Formule 1 race geven een grote impuls aan onze economie en aan de onderlinge verhoudingen in de betreffende dorpen en steden. De uitgaven die de vele honderdduizenden bezoekers aan deze evenementen doen, komen ten goede aan ondernemers en bewoners uit heel Noord-Nederland. Uitgangspunten om aan deze evenementen bij te dragen zijn de economische, publicitaire en toeristische voordelen voor Drenthe. Deze economische activiteiten zorgen voor arbeidsplaatsen en ondersteunen zo de leefbaarheid van dorpen en steden.

Continuïteit in de Drenthe promotie is belangrijk. Al duizenden jaren is er sprake van cultuur in wat nu Drenthe is. Het Drentse landschap behoort tot het oudste van Nederland. Alle reden om daar trots op te zijn en gemeenten te ondersteunen om dat tot ver buiten Drenthe uit te dragen. Het is de taak van de provincie die historie met trots te koppelen aan de moderne ontwikkelingen die vandaag de dag in onze provincie plaats vinden. Het CDA steunt de campagne van Marketing Drenthe, want Natuur en Cultuur zijn bij uitstek de Drentse elementen om Drenthe tot ver over onze grenzen bekend te maken. Drenthe als het Nederlandse recreatiegebied bij uitstek!

6 Landbouw

In Drenthe is de agrarische sector van groot economisch belang en van grote betekenis voor de structuur van het landschap. Klimaatverandering, duurzaam grondgebruik en een balans met de natuurgebieden vragen om een voortdurende ontwikkeling naar meer duurzame landbouw.

Landbouw raakt veel provinciale beleidsterreinen, zoals natuur, recreatie, toerisme, water en energie (zonnepanelen en windmolens). Naast de economische waarde is er dus ook sprake van landschappelijke waarden. Het CDA gaat uit van de overeenkomsten en de gedeelde belangen van deze sectoren die voor het CDA uitgangspunt zijn voor samenwerking. Het CDA ziet een noodzakelijke ontwikkeling naar een duurzame agrarische bedrijfsvoering. Van de provincie verwachten wij ondersteuning en stimulering daarbij. Zo vormt Drenthe een omgeving waar het goed toeven is voor bewoners en bezoekers en met landbouwgronden waar een agrarische ondernemer een goede boterham kan verdienen.

Landbouw en de ontwikkeling van het klimaat zijn nauw met elkaar verbonden. Het klimaat speelt dus een grote en blijvende rol als het gaat om de economische resultaten van de landbouw. Maar de landbouw speelt ook een belangrijke rol waar het gaat om de duurzame ontwikkeling van het klimaat. De agrarische sector is daarmee een gelijkwaardige partner als het om milieukwesties gaat. Ook in de Drentse agrarische sector zijn bedrijven die wat betreft innovatie en duurzaamheid vooroplopen. De voorbeeldwerking die hier van uit gaat zal stimulerend werken. Het CDA wil mede daarom dat de provincie achter deze innovatieve, veelal jonge, agrarische ondernemers gaat staan en ze de kans geeft hun bedrijf duurzaam en toekomstbestendig te ontwikkelen. Ondersteuning bij bedrijfsopvolging kan hier onderdeel van zijn.

Het CDA wil maatwerk en dat is de basis voor het overleg met de sectoren landbouw, natuur, recreatie en waterbeheer om te komen tot goede afspraken en indicatoren om tijdig te kunnen ingrijpen.

7 Natuur en Ruimte

Mensen zijn voor hun welbevinden afhankelijk van de leef- en werkomgeving, die ze zelf tot stand brengen. De regelgeving en beleidsinvulling dienen dat mogelijk te maken, te ondersteunen en te faciliteren. Regelgeving dient minder sturend en beperkend te zijn maar meer stimulerend. Belangengroepen bepleiten niet alleen hun rechten maar dienen ook hun verantwoordelijkheid te nemen voor het geheel. Het provinciale bestuur waakt voor onevenwichtigheden in al die belangenafwegingen.

In de nieuwe omgevingswet zijn veel beleidsterreinen die met de woon- en leefomgeving te maken hebben geïntegreerd. De totstandkoming van de omgevingsvisie is daardoor bij uitstek een traject waarbij inwoners maximaal betrokken moeten worden. Daarbij is een evenwichtige afweging van alle beleidsterreinen wezenlijk. Een goede leefomgeving van en voor de inwoners van Drenthe is daarbij het uitgangspunt. De maatregelen voor opwekking van alternatieve energie moeten een plek krijgen in het landschap. Het eerdergenoemde Deltaplan dient ook afwegingen op dit punt te maken om verrommeling van het landschap te voorkomen.

Natuur, recreatie, landbouw en economie vragen om verschillend gebruik van het Drentse landschap. De provincie stimuleert de onderlinge samenwerking en bevordert oplossingen die in de eigen buurt gezamenlijk worden ontwikkeld. Op de ene plek leidt dat tot meer ruimte voor landbouw, op de andere plek verdwijnt wellicht een verouderde recreatieve accommodatie ten gunste van de natuur en weer ergens anders wordt een weg verbreed. Met elkaar en naast elkaar kan er veel gerealiseerd worden.

8 Verkeer en Vervoer

Drenthe is intern en extern goed ontsloten maar de verbinding met Twente verdient verbetering. Gegeven de bevolkingsdichtheid en de afstanden in Drenthe is het gebruik van de auto niet weg te denken. Door de combinatie van openbaarvervoerstromen en verbetering van technologie moet de balans tussen privé en openbaar vervoer geoptimaliseerd worden. Bij alle verkeersmaatregelen is duurzaamheid en veiligheid in brede zin een belangrijk uitgangspunt.

Drenthe heeft een wegennet dat redelijk op orde is maar het CDA vindt het wegennet niet compleet. Op de A28 bij knooppunt Lankhorst en tussen De Wijk en Hoogeveen zijn regelmatig files en ongelukken. De provinciale inzet dient ertoe te leiden dat deze problematiek door het betreffende ministerie wordt aangepakt. De N34 zou geheel verdubbeld moeten worden. Dit is een zaak van lange adem. Wij beschouwen de gedeeltelijke verdubbeling in verband met de veiligheid als een eerste stap. Deze verdubbeling is ook van belang voor de snelle verbinding tussen Emmen en Groningen. Het CDA wil samen met CDA Overijssel bevorderen dat een trajectstudie wordt uitgevoerd naar de mogelijkheden van een volwaardige autosnelweg tussen Drenthe en Twente. Deze studie moet leiden tot een keuze van het meest kansrijke traject en een onderlegger zijn voor het verdere lobbytraject bij het Rijk. Een snelle verbinding met Twente bevordert de economische groei van Drenthe.

Eigen vervoer levert in de dunbevolkte provincie Drenthe een niet weg te denken bijdrage aan de vervoersstromen. Het CDA wil dat in overleg met de gemeenten het openbaar vervoer gekoppeld wordt aan vervoer voor scholen, ziekenhuizen en sociaal/maatschappelijke voorzieningen. Sommige kleine kernen hebben een eigen vervoersstructuren opgezet. Het CDA wil dat deze “geslaagde aanpak” (best practices) aansluit bij het Openbaar Vervoer zodat iedere inwoner van Drenthe in een redelijke tijd kan komen waar hij/zij naar toe wil. Ook de samenwerking met de provincie Groningen moet intensief worden voortgezet. Het CDA wil dat het OV-bureau Groningen Drenthe bij het uitgeven van concessies verplicht wordt meer aandacht te besteden aan reizigersinformatie. Het CDA wil dat er een informatiekoppeling tussen Publiek Vervoer en Openbaar Vervoer plaats vindt, zodat een betere planning van een reis mogelijk wordt. Deze informatie moet via een eenvoudige website makkelijk vindbaar zijn. Voor het dun bevolkte Drentse platteland mag de afstand naar het busstation geen belemmering vormen.

Het CDA zet zich in om te komen tot betere spoorverbindingen regionaal maar ook met het Westen van Nederland. Het tot stand komen van een (snelle) spoorverbinding Randstad - Noord Nederland is voor Drenthe van groot belang.

9 Cultuur

Cultuur is een beleidsterrein dat alle inwoners van Drenthe raakt, want het is nauw verbonden met de eigen leefomgeving. Wij zijn trots op onze Drentse cultuur en daarom wil het CDA dat de provincie de gemeenten ondersteunt bij het uitdragen van die Drentse cultuur. Ook de in nationaal opzicht unieke natuurgebieden en cultuurlandschappen in combinatie met de authentieke dorpen rekent het CDA onder het begrip cultuur. Behoud en versterking daarvan zijn van wezenlijk belang voor het toerisme in Drenthe.

Er zijn culturele belangen die de gemeentegrenzen overstijgen, zoals de grote Drentse musea en (incidentele) culturele evenementen. In die gevallen is er een rol voor de provincie. Cultuur is immers van belang voor de leefbaarheid en het bevorderen van het toerisme. De provincie heeft ook een rol als het gaat om cultuurhistorische zaken die het gemeentelijk budget overstijgt. Daaronder rekenen wij ook het Drents cultureel erfgoed.

Het CDA wil dat er een lijst van Drents cultureel erfgoed wordt opgesteld. Er is een fonds nodig om onderhoudsachterstanden van het Drents Erfgoed weg te werken. Het ondersteunen van de kleine musea Platform Drentse Musea wordt voortgezet. Het platform gaat na of en in hoeverre meer onderlinge samenwerking van kleine musea tot kostenvoordelen en of inkomstenvergroting kan leiden.

Het CDA wil dat het fenomeen ‘Culturele Gemeente’ in goed overleg met de gemeenten wordt voortgezet. Van belang zijn daarbij de cofinanciering tussen gemeente en provincie en de kennisuitwisseling van gemeente en provincie op cultureel gebied. Het CDA gaat voor de Culturele Gemeente Nieuwe Stijl. Dat betekent vernieuwende culturele impulsen in samenhang met de bestaande cultuur en het culturele landschap.

In veel dorpen zijn kleine musea, die een aspect van het Drentse cultuurhistorische erfgoed vertegenwoordigen. Op basis van cofinanciering kan de provincie incidenteel financieel bijdragen, mits het duidelijk gaat om het behoud van de Drentse cultuur en geschiedenis. Het moet zichzelf hebben bewezen door continuïteit en een geregelde stroom bezoekers en draagvlak bij de lokale omgeving hebben. De provincie maakt daarbij een onderscheid tussen 'instandhoudingssubsidies' en zogenaamde (incidentele) beleidssubsidies.

In veel Drentse dorpen is de bibliotheek een onderdeel van het culturele leven en een ontmoetingsplaats. De bibliotheek draagt bij aan de leefbaarheid in een krimpende omgeving door faciliteiten te bieden op het gebied van taal en computergebruik. Het CDA wil dit werk blijven ondersteunen. Zij gaat er daarbij vanuit dat de bibliotheken zich zodanig aan de veranderende omstandigheden aanpassen dat zij haar kerntaken kunnen blijven uitvoeren. Het CDA wil ook geld vrij maken voor innovatieve ontwikkelingen bij de bibliotheek.

10 Sport

Sport is primair een gemeentelijke aangelegenheid, omdat het voortkomt uit en zich richt op de lokale gemeenschap. Het programma 'Drenthe Beweegt', het samenwerkingsverband van de provincie en de twaalf gemeenten, moet worden voortgezet. Een financiële bijdrage aan eenmalige grote sportevenementen zal alleen plaatsvinden op basis van cofinanciering. Een goede balans van lasten en voordelen voor overheid en bedrijfsleven is daarbij van belang. Financiële bijdragen aan sportevenementen komen in beeld als er sprake is van een economische spin-off naast een spin-off op het terrein van gezondheid en bewegen. Het moet om een sportactiviteit gaan met een duidelijke uitstraling naar de breedtesport.

11 Drenthe in Europa

Drenthe als Nederlandse provincie is ook onderdeel van Europa. Het provinciale bestuur moet dan ook vooral oog hebben voor mogelijkheden die Europa biedt. Naast afzetmarkten voor de Drentse industrie zijn ook Europese programma's en de daarmee verbonden subsidies van belang.

De overdracht van regelgeving aan Europa, en dus op grotere afstand van de burger, vermindert de grip van diezelfde burger op zijn leef-en werkomgeving. Iedere regionale overheid, dus ook de provincie, draagt verantwoordelijkheid aan oplossingen te werken om de gevolgen van dit proces op te vangen.

Het CDA wil een provincie die nauw samenwerkt met de Duitse deelstaten aan onze provinciegrenzen. Het CDA wil deze contacten met onze Oosterburen ondersteunen en stimuleren door het bevorderen van verschillende activiteiten op gebied van economie, het grensoverschrijdend samenwerken van politie en ambulance en op het gebied van onderwijs en sport.

12 Financiën

De overheid werkt met geld van de burgers en dat moet daarom leiden tot zorgvuldige afwegingen bij de besteding ervan. Een gezond financieel beleid van de overheid is een voorwaarde voor een goed functionerende, toekomstgerichte en solidaire samenleving.

De provincie werkt met een sluitende begroting.

Het CDA vindt lastenverhoging voor de burger niet wenselijk. Het CDA wil daarom in de komende periode kritisch kijken naar de lastendruk, de Opcenten wegenbelasting bevroren en ons inzetten om de lasten meer in lijn te brengen met die in de andere provincies.